

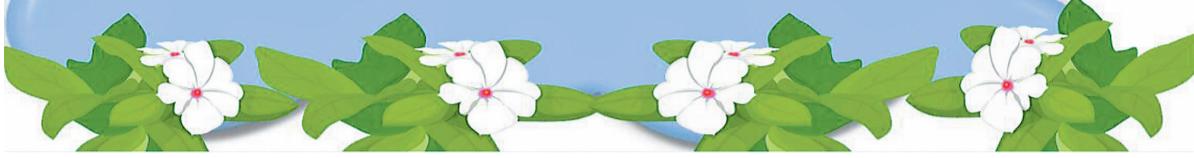

Geiq Bouxdwkrwi

捕蜂人小记

□ Lij Yozyez raiz Veiz Yinyiz hoiz

李约热著 韦运益译

Daj Yejmaj Cin daengz Mbanjbazdu, geij gongleix loh, danci mbit bae mbit dauq, namhboengz gwnz loekci sinz uq ndang Cau Hungzminz caez lo, yawj bae lumjnaeuz dwg vunz bienq saek le. Buz、buz, Cau Hungzminz mbouj dingz haiz ok gjj fwn ndaw bak, baihnaj mumjumumj gyumqgyumq, de baengh ciengzseiz youq diuz loh neix baebae dauqdauq, couhsuenq laep da, hix ndaej bingzan dauq daengz Mbanjbazdu.

Cau Dauzvah youq baihlaeng, nyinhnaeuz daj ngoenzneix baenaj, de gaenq baenz boux yahranz, daj ngoenzneix hainduj, de yaek mboen. De yienghneix mbat daih'it doiq Cau Hungzminz gangj:

Moumeh roengz lwg liux le, mou dajl q lwg, gai bae.

Doiq, gai bae. Song duz moumeh, mbatneix ceiq siuj seng cib geij duz, ciengx cib geij duz moulwg, lij mbouj dai naiq. Cau Hungzminz naeuz.

Cwz hix gai bae. Cau Dauzvah naeuz.

Couh song duz cwz, haet cuengq, haemh dauq ranz, mbouj feiq rengz, vihmaz gai ne? Cau Hungzminz naeuz.

Mwngz couh siengj dawz song duz cwz gwn? Seizneix mbouj doxdoengz lo, seizneix baenz ranz vunz ndeu, song boux vunz dawz song duz cwz, gwn mbouj gaeuq. Cau Dauzvah naeuz.

Baenz, gai bae, youq ndaw mbanj hai bouqcabhuq, mwngz guh lauxbanj.

Hai bouqcabhuq, lij mboujyawz ciengx cwz ne, cwz seng cwz, hix beij hai bouqcabhuq ndei.

Gai cwz liux lo ne?

Reih co okbae hawj gyoengqde ndaem oij.

Reih hix mbouj ndaem lo?

Mbouj ndaem la.

Neix gwn gjmaz?

Ndaek gyaeuj mou mwngz, gou cungj gangj daengz faenh neix le, mwngz lij mbouj caengz rox gou yaek gangj maz.

Cau Hungzminz faet mbat gyaeuj ndeu, rox lo, rox lo.

Song boux gangj dwk gangj dwk, youq ndaw fwn mok mbouj raen lo.

Roek

Namzningz seizhah, mbwn oem, yungh fwngz baez vaenj hoengheiq, yaek vaenj ok raemx daej, youq laj daengngoez byaij loh, mbouj miz bouxlawz mbouj hanh dumz ndang.

Cau Dauzvah youq gwnz dingj laeuz haenx, hanh rim naj bae, caeuq seizcin mbouj doxlmj, seizcin, fajnaj de cumxcat gyoetcaep, seizhah, fajnaj neix cumx ndaej ndatfofo.

Gwnz dingj laeuz gjj songzmoeg、baengzdemhninz hau nyig rumz mbinyagyag, de dwg Cau

从野马镇到八度屯，几公里的路程，自行车扭来扭去，车轮上的泥水溅了赵洪民一身，使他变了颜色。嘆、嘆，赵洪民不停地从嘴巴里吐出雨水，眼前一片模糊，他仗着常年在这条道上来来往往，就是闭着眼，也能平安回到八度屯。

赵桃花在身后，觉得从今天起，她已经变成女主人，从今天开始，她要唠叨。她这是第一次对赵洪民这样说话：

母猪生产以后，连母带崽，卖掉。

对，卖掉。两头母猪，这回至少要生十几头，养十几头猪崽，还不累死。赵洪民说。

牛也卖掉。赵桃花说。

牛就两头，早上放养，晚上回家，不是很费力气，为什么要卖？赵洪民说。

你就想守着两头牛过日子？现在不一样了，现在成了一个家，两个人守着两头牛，过不下去。赵桃花说。

好，卖掉，在屯里开小卖部，你当老板。

开小卖部，还不如养牛呢，牛生牛，也比开小卖部强。

卖牛之后呢？

地租出去给他们种甘蔗。

地也不种啦？

不种啦。

那吃什么？

你这个猪头，我都讲到这个份上，你还不明白我的意思。

赵洪民一拍脑袋，明白了，明白了。

两个人说着话，消失在雨雾之中。

六

夏天的南宁，天气闷热，空气用手一握，都要捏出来，在露天行走，没有一个人不汗流浃背。

楼顶上的赵桃花，脸上布满汗珠，跟春天不一样，春天，她那张脸湿得冷冰冰，夏天，她这张脸湿得火辣辣。

楼顶上白色的床单、被套迎风招展，那是赵桃花刚刚晾上去的——从这个出租房的一楼到五楼，她挑着一担刚刚浆洗好的物品，一层一层爬，来到楼顶，一张张被套和床单依次在她手里抖动，然后飘在铁丝上，成为迎风招展的旗。

这是八度屯老乡李宗翰开的洗涤店，专做附近小旅馆、私人诊所的生意。

赵桃花和赵洪民来南宁，赵桃花在洗涤店干活儿，赵洪民在木板厂干活儿。赵桃花挑浆洗好的物品到楼顶晒；赵洪民在木板厂，拔废旧木板上的铁钉。他俩一个成天站立，一个成天弯腰。

李宗翰的洗涤店安装有洗脱机和烘干机，天气热的时候，为了省电，只开动洗脱机，停掉烘干机，洗脱好的床单、被套就叫赵桃花拿到楼顶上去晾晒。南宁只有两个季节，夏天和冬天，夏天九个月，冬天三个月。于是，这九个月，赵桃花除了下雨天，每天都要上楼下楼。赵桃花没有觉得自己被怠慢，也不埋怨李宗翰有烘干机留着不用，反正能用八度屯的土话跟老板交流，在南宁算是很了不起的事情，她干起活儿来非常卖力，就像做自己家的活儿一样理直气壮。

李宗翰的老婆马巧枝患有精神病，有时清醒有时糊涂。清醒的时候，帮店里做饭，不清醒的时候也跟赵桃花一起挑浆洗好的衣物到楼顶，往往是赵桃花一低头，看见李宗翰的老婆挑着担子跟在她后面，赵桃花心里就叹气，唉，又犯病了。

犯病了的马巧枝不停地嘀咕，声音小得只有自己听得见，她那张脸因为长期服药，有些浮肿，她没事时喜欢照镜子，左脸看看，右脸看看。

清醒的时候，马巧枝喜欢跟赵桃花聊天。赵桃花记得她无数次跟她聊，说，你说精神病会不会传染？

赵桃花说精神病不会传染。

如果不传染，那我怎么得病，是刘爱凤传染给我的。

马巧枝说。

刘爱凤是李宗翰弟弟李宗林的老婆。刘爱凤生有一个孩子，孩子五岁的时候，有一天刘爱凤突然发病，脱光衣服满村跑。李宗林一边拿着床单去追她，一边朝村里人喊，不要看！不要看！从此之后，这样的情形经常在屯里出现。八度屯的屯长忠深一家一户上门，对屯里的人说，以后刘爱凤跑出来，你们不要围上去观看，要留在家里，要紧闭家门，如果在地里干活儿，要主动拿衣服蒙上自己的眼睛。

Dauzvah ngamqngamq dak hwnjbae ne——Daj aen ranzco neix it laeuz daengz haj laeuz, de rap dwk rap doenghgaiq ngamq saeg ndei ndeu, bin caengz dem caengz, daej daengz dingj laeuz, baengzdemhninz caeuq songzmoeg fan dem fan youq fwngz de saenq raemx, yienzhaeuh biu youq gwnz sienqdiet, bienqbaenz fan geiz nyig rumz mbinyag ndeu.

Neix dwg aen diemqdajaeg boux beixnuengx Mbanjbazdu Lij Cunghhan, cienmonz guh gjj seng-eiq lijgvanj iq、yiyhen seivunz henzyawj.

Cau Dauzvah caeuq Cau Hungzminz daeuq Namzningz, Cau Dauzvah youq diemqdajaeg guhhong, Cau Hungzminz youq cangifaexbenj guhhong. Cau Dauzvah rap gjj doxgaiq dajaeg ndei haenx bae dingj laeuz dak; Cau Hungzminz youq cangifaexbenj, loek dingdier faexbenj gaeuq. Songde boux ndeu daengx ngoenz ndwn youq, boux ndeu daengx ngoenz gungj hwet.

Aen diemqdajaeg Lij Cunghhan ancang miz gjihgi duetraemx caeuq gjihgi ganghawq, seiz mbwn aeng, vih mbaet dien, cij hai gjihgi duetraemx, dingz gjihgi ganghawq, gjj songzmoeg、baengzdemhninz saeg ndei haenx couh heuh Cau Dauzvah dawz bae gwnz dingj laeuz langh dak. Namzningz cij miz song aen geiqciet, seizhah caeuq seizdoeng, seizhah miz gouj ndwen, seizdoeng miz sam ndwen. Yienghneix, gouj ndwen neix, Cau Dauzvah cawz ngoenz fwn doek, ngoenznaengz cungj aeu hwnj laeuz roengz laeuz. Cau Dauzvah mbouj roxnyinh swhgeij deng lengxaep, hix mbouj ienq Lij Cunghhan miz gjihgi ganghawq ce hoengq mbouj yungh, fanjingq ndaej yungh vah Mbanjbazdu caeuq lauxbanj gyaulouz, youq Namzningz suenq hawj de ndaengmoj lo, de guhhong gig roengzrengz, couh lumj damhdingh guh gjj hong ranz swhgeij nei.

Baz Lij Cunghhan Maj Giujcijh miz bingh-cingsaenz, mizseiz singj mizseiz mwnh. Seiz singj, bang diemq cawj haeux, seiz mbouj singj hix caeuq Cau Dauzvah doxlmj rap doenghgaiq saeg ndei haenx bae daengz dingj laeuz, ciengzseiz dwg Cau Dauzvah baez ngaem gyaeuj, yawjaen baz Lij Cunghhan youq baihlaeng de dawz rap, Cau Dauzvah youq ndawsim danqhei, ei, youh baenz bingh lo.

Maj Giujcijh baenz bingh le mbouj dingz vubveb, sing iq lai cijmiz de swhgeij dingq ndaej niyi, aen naj de aenvih ciengzgeiz gwn yw, miz di foeg, de seiz ndaej hoengq maij ciuq gingq, yawjyawj naj swix, yawjyawj naj gvaz.

Seiz mbouj baenz bingh, Maj Giujcijh maij caeuq Cau Dauzvah gangjgoj. Cau Dauzvah ndaej geiq de lailai daihdaih caeuq de gangj, naeuz, mwngz naeuz binghcingsaenz rox mbouj rox doxlah?

Cau Dauzvah naeuz binghcingsaenz mbouj doxlah.

Danghnaeuz mbouj doxlah, neix gou baenzlawz ndaej bingh, dwg Liuz Aifung cienzlah hawj gou ne. Maj Giujcijh naeuz.

Liuz Aifung dwg bouxbaz Lij Cunghlinz, Lij Cunghlinz dwg daegnuengx Lij Cunghhan. Liuz Aifung miz boux lwg ndeu, haj bi sez, miz ngoenz ndeu Liuz Aifung sawqmwh fatbingh, duet buh seuqsat buet youq gwnz haw. Lij Cunghlinz doq dawz baengzdemhninz bae gyaep de, doq coh vunz ndaw mbanj hemq, gaej yawj! Gaej yawj! Daj neix gvaqlaeng, cungj saeh neix youq ndaw mbanj gingciengz raen. Dunzcangj Mbanjbazdu Cunghsinh ranz dem ranz hwnj ranz, doiq vunz ndaw mbanj naeuz, gvaqlaeng Liuz Aifung buet okdaeuj, sou mbouj yungh humx hwnjbae yawj, aeu youq ranz, haep ndei bakdou ranz, danghnaeuz youq reih guh hong, aeu cawjdoengh dawz buh goemq lwgda swhgeij.